Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XXI, Seria II. Nr. 4982 | 4 PAGINI — 25 BANI | Duminică 23 mai 1965

Printre tinerii muncitori de la Uzina mecanică Cîmpina evidențiați în întrecerea socialistă se află și Nicolae Seringă, Daniel Ezaru, Vasile Stanciu și Gheorghe Bărbulescu de la secția rodaj duze

Foto: S. NICULESCU

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI PARTIDULUI

Angajamente însuflețitoare în întrecerea socialistă...

Uzina „Oțelul roșu"

În angajamentul reînnoit luat în întrecerea socialistă pe acest an, a prevăzut să realizeze peste plan:

— 6 000 tone oțel S.M.; 3 800 tone platine laminate; 750 tone tablă laminată; 250 tone bandă laminată la rece; 2 000 000 lei economii la prețul de cost; 2 000 000 lei beneficii suplimentare; creșterea cu 0,8 la sută a productivității muncii.

Pînă la 1 iulie, se vor da peste plan: 3 000 tone oțel S.M.; 2 900 tone platine laminate; 500 tone tablă laminată; 150 tone bandă laminată la rece; 1 500 000 lei economii la prețul de cost; 1 500 000 lei beneficii suplimentare.

Termocentrala Luduș

Peste planul pe acest an se vor realiza: 2 000 000 lei economii la prețul de cost prin reducerea cu 3,11 gr. a consumului de combustibil convențional pentru producerea unui kWh de energie electrică și prin scăderea cu 0,5 la sută față de prevederile planului a consumului propriu tehnologic. Pînă la 1 iulie se va realiza peste plan: 2 500 000 kWh energie electrică prin scurtarea perioadei de revizie a blocului nr. 2 și 1 100 000 lei economii la prețul de cost.

Uzina „Rulmentul"-Brașov

Constructorii de rulmenți au hotărît să realizeze peste planul anual: 3 500 000 lei la producția globală; 1 800 000 lei la producția marfă; 1 200 000 lei economii la prețul de cost; 2 000 000 lei beneficii suplimentare; 40 000 de rulmenți. Din care, pînă la 1 iulie: 2 100 000 lei la producția globală; 1 000 000 lei la producția marfă; 1 600 000 lei beneficii peste plan; 750 000 lei economii la prețul de cost; 25 000 de rulmenți. Planul de export va fi realizat în fiecare lună cu cel puțin 5 zile mai devreme.

Schela de extracție Craiova

Angajamentele reînnoite luate pe acest an în întrecerea socialistă, prevăd să realizeze peste plan: 1 200 tone de țiței; 62 000 000 m c gaze utilizabile; 650 tone de gazolină; 5 000 000 lei la producția globală; 4 200 000 lei la producția marfă; 4 la sută la productivitatea muncii; 4 500 000 lei economii la prețul de cost; 4 200 000 lei la beneficii suplimentare.

Pînă la 1 iulie se vor da peste plan: 1 000 tone de țiței; 51 000 000 m c gaze utilizabile; 500 tone de gazolină; 4 000 000 lei la producția globală; 3 700 000 lei la producția marfă; 4 000 000 lei economii la prețul de cost: 3 800 000 lei la beneficii suplimentare.

...muncă avîntată pentru înfăptuirea lor

CE MĂRTURISESC „CAIETELE DE CALITATE"

- **Mai întîi A. B. C.-ul meseriei**
- **Specializarea — în flux continuu**
- **Nici o reclamație de la beneficiar!**

Către sfîrșitul anului trecut a intrat în funcțiune prima fabrică — cea de mobilă — a Complexului de industrializare a lemnului Bacău. Locul constructorilor și al montorilor l-au luat atunci alți muncitori — tineri și vîrstnici — dar care aveau cusute pe bluzele albastre inițialele „C.I.L.-Bacău". Ei lucrează acum cu siguranță la mașinile ce le-au fost încredințate.

Au trecut 4 luni de zile și roadele muncii lor se văd pe graficele întrecerii. Planul producției globale a fost depășit în această perioadă cu 4,8 la sută, al producției marfă — cu aproape 6 la sută, iar indicele productivității muncii a fost îndeplinit în proporție de 111 la sută. Ca o încununare a eforturilor întregului colectiv menționăm că nici o garnitură de mobilă, care a ieșit pe poarta fabricii de la intrarea în funcțiune și pînă în prezent n-a fost respinsă de beneficiari.

Aceste realizări sînt rezultatul hărniciei acestui colectiv tînăr, dar și o consecință a preocupării pentru creșterea calificării lor profesionale. Pentru punerea în funcțiune a fabricii s-a creat un nucleu de muncitori bine calificați — specializați în unități similare. Dar, odată cu aceștia, pe poarta fabricii — după punerea în funcțiune — au intrat alți zeci de muncitori. E drept că o parte dintre ei mai lucraseră în întreprinderi de industrializare a lemnului, dar nu e mai puțin adevărat că unii nu ========== nici A.B.C.-ul meseriei.

Probleme noi și complexe se ridicau astfel, în fiecare zi, pentru conducerea fabricii, ca și pentru organizația U.T.M. — muncitorii fiind în general tineri.

Organizația U.T.M. pe întreprindere s-a constituit în luna ianuarie a acestui an. Primul obiectiv fixat în planul său a fost sprijinirea tinerilor, pe toate căile, pentru a-și îndeplini sarcinile de plan, pentru a realiza produse de calitate superioară, la nivelul tehnicii cu care este înzestrată fabrica. Dezbaterile din prima adunare generală U.T.M.

CONSTANTIN NANCU
corespondentul „Scînteii tineretului" pentru regiunea Bacău

(Continuare în pag. a II-a)

Uzina 1 Mai Ploiești. O nouă sondă ridicată la standul de probă
Foto: N. STELORIAN

Atributul furnizorului — promptitudinea

- **Staționarea interzisă**
- **Îmbunătățiri „din mers"**
- **Imperativul longevității**

În primul loc unde ne-am oprit la „Electroaparataj" din București a fost magazia de produse finite. Aici e un fel de „haltă", după cum se exprima cineva, pe care o fac toate produsele înainte de a porni către beneficiari. Ne-a mirat totuși că n-am văzut „liniile" ei de garare aglomerate cu prea multe produse.

— Nici un produs — ne spune inginerul șef al uzinei — nu trebuie să stationeze aici prea mult! Ele își urmează fiecare drumul la constructorii de locomotive Diesel, de tractoare și autocamioane românești, pe șantierele de construcții industriale și de locuințe ș.a.m.d.

Și lucrurile stau întocmai așa. O privire în situațiile întocmite la magazia de produse finite confirmă ideea interlocutorului nostru, cu date precise, oferindu-ne o imagine a ceea ce s-a livrat în zilele care au trecut de la 1 Mai și pînă acum:

- **Întregul echipament electric pentru tractoare și autocamioane prevăzut a fi expediat în trimestrul II.**
- **Aparatura electrică cea mai solicitată în comerț (tablouri Cs, întrerupători cumpănă, prize și elemente de siguranță etc.).**
- **Contacții electropneumatici pentru Uzinele constructoare de mașini Reșița.**
- **Aparatajul pentru export, în care întreprinderea nu este furnizor direct se expediază, de asemenea, ritmic în conformitate cu prevederile contractuale.**
- **Echipamente pentru locomotivele Diesel electrice și pentru unitățile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și ale Sfatului popular al Capitalei.**

Colectivul Uzinei „Electroaparataj" este preocupat în prezent de asimilarea în bune condiții a celor 25 de produse noi planificate pentru acest an. În cinstea Congresului Partidului el s-a angajat să introducă în fabricația de serie 12 dintre acestea.

...Pe masa de lucru a inginerului Dragoș Simulescu — un teanc de proiecte. Unele au parcurs drumul planșetă — fabricație și acum li se aduc, „din mers", îmbunătățiri. În această situație se află cele pentru întrerupători automați de 200 și 400 A cu posibilități de acționare de la distanță.

I. BODEA

(Continuare în pag. a II-a)

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN INDONEZIA

Djakarta

Cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la întemeierea Partidului Comunist din Indonezia, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român adresează Comitetului Central al Partidului Comunist din Indonezia, tuturor comuniștilor indonezieni un călduros salut frățesc și cele mai sincere felicitări.

În perioada care a trecut de la crearea sa, Partidul Comunist din Indonezia a străbătut un drum eroic, militînd cu devotament și abnegație pentru cauza libertății, democrației și socialismului. Istoria lui este legată de cele mai nobile aspirații ale poporului indonezian, de lupta plină de sacrificii pe care acest brav popor a dus-o pentru sfărîmarea jugului colonial și cucerirea independenței naționale, de eforturile sale pentru a-și făuri un viitor luminos.

Partidul Muncitoresc Român, întregul nostru popor, urmărește cu profundă simpatie activitatea desfășurată de Partidul Comunist din Indonezia, de Comitetul său Central, pentru întărirea unității tuturor forțelor patriotice progresiste ale țării, pentru progresul economic și social al Indoneziei, nutresc sentimente de solidaritate frățească cu lupta fermă a comuniștilor indonezieni împotriva imperialismului și a politicii sale agresive, a uneltirilor neocolonialiste, pentru pace și prietenie între popoare.

Deși sînt separate prin mii de kilometri, popoarele român și indonezian se simt apropiate prin calde simțăminte de prietenie care-și găsesc o expresie vie în relațiile cordiale de colaborare dintre țările noastre.

Poporul român acordă o înaltă apreciere contribuției pe care o aduce Indonezia la promovarea țelurilor păcii, libertății și independenței popoarelor.

Între Partidul Muncitoresc Român și Partidul Comunist din Indonezia s-au statornicit relații frățești care se bucură de prețuire reciprocă; dezvoltarea acestor relații corespunde intereselor ambelor partide, constituind totodată o contribuție la întărirea unității mișcării comuniste internaționale, sub steagul marxism-leninismului și internationalismului proletar.

Vă urăm, dragi tovarăși, dvs. și tuturor comuniștilor indonezieni, noi și mari succese în activitatea pe care o desfășurați pentru propășirea patriei dvs. și fericirea poporului indonezian, pentru triumful cauzei socialismului și păcii.

Trăiască Partidul Comunist din Indonezia!

Trăiască prietenia dintre poporul român și poporul indonezian!

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

Textul acestui mesaj a fost înmînat de tovarășul Paul Niculescu-Mizil, secretar al C.C. al P.M.R., tovarășului D. N. Aidit, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Indonezia, cu prilejul întrevederii pe care a avut-o la Djakarta în ziua de 22 mai.

UN RĂSPUNS LA DEZBATEREA „LOCUL PROFESORULUI E LA CATEDRĂ"

NOI, PROFESORII PROFESORILOR...

Toate cele de mai jos au caracterul intrinsec al unui răspuns personal, care nu angajează decît pe semnatarul acestor rînduri, rămînînd, apoi, ca și colegii mei din București, ca și din alte centre universitare, să-și spună părerea în această problemă.

Primim la facultate numeroase scrisori de la absolvenții noștri, în care ne scriu despre dăruirea pentru profesie, despre succesele lor la catedră. În aceste scrisori se află și izvorul bucuriilor, satisfacțiilor muncii noastre la catedra universitară.

Dar, aș cum ne bucurăm de fiecare realizare, de fiecare biruință a absolvenților, de fiecare veste bună primită de la ei sau despre ei, în aceeași măsură trebuie să ne întristeze și atitudinea foștilor noștri studenți citați în articolele publicate în „Scînteia tineretului", care nu au înțeles că locul profesorului e la catedră. Și dacă am merge pe drumurile repartizărilor am mai găsi și alte „absențe nemotivate" ale foștilor noștri studenți, actualmente deținători ai titlului și calificării de profesor.

Personal, consider că, în esență, cauza acestei stări de lucruri se află, printre altele, și în lipsa noastră de exigență, care se manifestă de la concursul de admitere și pînă la nerespectarea dispozițiilor cu privire la eliberarea diplomelor de absolvire a institutului.

Pentru exercitarea profesiunii didactice sînt necesare calități deosebite: pasiune, tact pedagogic, necurmată dragoste pentru munca la catedră, răbdare superioară slefuitorilor de diamante sau marilor meșteri ai superbelor dantelării în piatră precum și o solidă pregătire științifică.

Știți, de ce, la concursul de admitere în facultate, era și este necesar să dovedim o deosebită exigență. Ne-am conformat noi oare, introducînd acestui principiu? Nu cred că la această întrebare am putea da un răspuns, integral, afirmativ.

Conducerea Institutului pedagogic din București a întreprins și întreprinde acțiuni în vederea sporirii pasiunii studenților pentru profesiunea aleasă. Sînt demne de menționat astfel: organizarea, în anul universitar 1963—1964, a practicii pedagogice continue în mediul rural, întîlniri cu merituoase cadre din învățămîntul de cultură generală, approfundarea studiului pedagogic și al metodei predării specialității respective, atenția deosebită acordată practicii pedagogice, stimularea studenților fruntași la învățătură, crearea condițiilor necesare de modernizare a predării disciplinelor de specialitate etc.

Am sprijinit oare noi, cadrele didactice, organizația U.T.M. în mod consecvent toate aceste acțiuni? Ne-am străduit în mod statornic, să le dezvoltăm, pentru a aprinde și mai vie în inimile studenților noștri flacăra călăuzitoare a pasiunii pentru profesia aleasă?

Concludentele cuvinte relatate în amintitele pagini ale „Scînteii tineretului", ca și o principală analiză autocritică, cred că nu ne oferă suficiente temeiuri să dăm un răspicat răspuns afirmativ la aceste întrebări. Citind relatările din raidul-anchetă întreprins pe tema „Locul profesorului e la catedră", mi-au venit în minte strălucitele exemple de totală dăruire meseriei de profesor a unor iluștri savanți din știința românească.

Mi-au revenit în minte — cu acest prilej — cuvintele scrise de Gerabet Ibrăileanu despre eminentul filolog Alexandru Philippide: „Această fanatică pasiune pentru știință nu era egalată decît de conștiința datoriei lui de profesor. Philippide își ținea cursul său universitar, copios și cu o punctualitate nedesmințită, neadmițînd să-l întrerupă nici atunci cînd din întîmplare, se nimerea, în zilele sale de clasă, vreo sărbătoare națională ori religioasă. Cît de mult ținea la împlinirea datoriei se vede și de acolo că, deși încercat de o boală mai veche, nu pierdea nici o lecție, ținînd să meargă, cu o rară îndărătnicie, regulat la universitate, unde urca cu mari eforturi scările, adesea proptindu-se cu mîna de pereți. Icoana acestui devotament eroic pentru școală întregește cariera sa închinată datoriei, cu un nimb de frumusețe deosebită".

Inițierea unui ciclu de pitorești și veridice evocări ale strălucitelor personalități din istoria științei și învățămîntului românesc nu ar contribui oare la dezvăluirea totală a devotamentului care trebuie să caracterizeze pe cei care se

IOAN N. CHIȚU
lector universitar la Institutul pedagogic din București

(Continuare în pag. a II-a)

Citiți în pag. a 3-a reportajul
„La catedrele satului"
în care sînt înfățișate pasiunea nobilă și munca entuziastă a unor tineri profesori

ÎN OBIECTIV

ÎNTREŢINEREA CULTURILOR

Principala preocupare în aceste zile a membrilor cooperativelor agricole de producţie, a lucrătorilor din G.A.S. şi S.M.T. o constituie prăşitul la timp şi la un nivel agrotehnic ridicat.

Organizîndu-şi temeinic munca, folosind mijloacele mecanizate şi cele proprii, unităţile agricole socialiste au executat prima praşilă pe suprafeţe însemnate. După cum rezultă din datele Consiliului Superior al Agriculturii, pînă la 20 mai, la sfecla de zahăr praşila I a fost executată pe 75 la sută din suprafaţa cultivată, iar la floarea-soarelui pe 50 la sută, în frunte aflîndu-se regiunile Bucureşti, Banat, Oltenia, Ploieşti şi Crişana. În unele regiuni, la aceste culturi a început şi praşila a II-a.

Prima praşilă la porumb şi cartofi a fost executată pe suprafeţe mai mari în regiunile Bucureşti şi Oltenia.

Concomitent cu lucrările de îngrijire a culturilor, în întreaga ţară continuă pregătirile pentru recoltările de vară. În ateliere se face revizuirea şi repararea combinelor, a preselor de balotat paie şi a celorlalte maşini ce vor fi folosite la stringerea recoltelor.

(Agerpres)

Cooperativa agricolă de producţie „Scînteia", din comuna Însurăţei, are suprafeţe întinse cu diferite culturi: 1 360 de hectare cu grîu, 1 700 cu porumb, 350 cu floarea soarelui şi altele. Întreţinerea culturilor de pe aceste suprafeţe, aplicarea recomandărilor agrotehnicii înaintate, cere, fireşte, un volum mare de muncă. Pentru ca la îndeplinirea acestor sarcini contribuţia tinerilor să fie cît mai substanţială, în fiecare lună, în raport cu cerinţele specifice unităţii — comitetul organizaţiei de bază U.T.M. şi-a întocmit planuri concrete de muncă. Sarcinile au fost apoi defalcate, ţinînd seama de numărul utemiştilor şi tinerilor, pe fiecare organizaţie U.T.M. din brigăzile de cîmp. Iată cîteva exemple. În cooperativă lucrează 26 de mecanizatori, constituiţi în trei brigăzi. La semănatul porumbului, pe 1 700 de hectare, era nevoie de 40 de cooperatori care să lucreze pe semănători şi la transportul seminţelor. Conducerea unităţii a cerut organizaţiei noastre să recomande pentru aceasta 30 de tineri dintre cei mai harnici. A fost organizată o adunare generală deschisă, cu care prilej au fost recomandaţi, nominal, cei mai destoinici utemişti care au obţinut calificative bune la învăţămîntul agrozootehnic. Toţi aceştia s-au achitat conştiincios de sarcinile încredinţate. Rezultatul? Semănatul, cu tot timpul nefavorabil, s-a terminat în 8 zile bune de lucru. Alt exemplu. Lanul de porumb, proaspăt semănat, a fost atacat de dăunători. Inginerul a cerut intervenţia rapidă pentru prăfuirea manuală cu insectofungicide. Era nevoie de 150—200 de oameni zilnic. Operativ, membrii comitetului comunal U.T.M. au luat legătura cu secretarii organizaţiilor U.T.M. pe brigăzi. Tinerii au răspuns la chemare. Timp de trei zile, ei au împrăştiat insectofungicide cu ajutorul unor mijloace confecţionate, pe plan local, de către ei.

Acum, tinerii sînt prezenţi în cîmp la prima praşilă a florii soarelui. Crusta e groasă, plantele plăpînde. Se cere, deci, multă atenţie la calitate, însă şi un ritm susţinut în muncă. Noi am cerut sprijinul inginerului, al brigadierilor de cîmp. Seara, la obişnuitele şedinţe operative, am invitat şi secretarii U.T.M. pe brigăzi. Au primit îndrumări preţioase pe care ei le-au transmis apoi tinerilor, dimineaţa, acolo pe cîmp, înainte de începerea lucrului. S-a muncit, astfel, bine şi lucrarea s-a terminat la timp.

Ce avem de făcut acum? În prima urgenţă va fi efectuatul primei praşile la porumb şi răritul manual. Avînd experienţa anilor trecuţi, comitetul comunal U.T.M. a îndrumat comitetul organizaţiei U.T.M. din cooperativă să recomande, încă de acum, cîte 10—15 tineri din fiecare brigadă, care să facă parte din echipele speciale de rărit. S-a discutat cu tinerii şi am şi prezentat conducerii unităţii propunerile noastre. Vor lucra 80 de tineri la rărit, printre care se numără fruntaşi în muncă, cum ar fi: Ilie Dudulea, Tănase Meca, Ion Mardare, Constanţa Dudulea, Nicolae Tudor şi alţii. În perspectivă, comitetul comunal U.T.M. şi-a propus să sprijine activitatea organizaţiilor de bază U.T.M. în antrenarea tinerilor la cele 4 praşile manuale la porumb şi floarea-soarelui, la pregătirile pentru recoltatul păioaselor şi altele. Ca şi pînă acum, sub conducerea organizaţiei de partid, vom răspunde prezent la toate chemările, încît aportul tinerilor la obţinerea unor recolte bogate să fie pe măsura forţelor şi entuziasmului lor.

NICOLAE CONDRUŢ
secretarul comitetului comunal U.T.M. — Însurăţei, raionul Brăila

Pe ogoarele G.A.S. Movila Vulpii, regiunea Ploieşti, se execută prima praşilă manuală la porumb
Foto: N. STELORIAN

INFORMAŢII

● Sîmbătă dimineaţa a părăsit Capitala dr. Rolf Lahr, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al R. F. Germane, care s-a aflat în ţara noastră cu prilejul inaugurării Expoziţiei tehnice a R. F. Germane.

Oaspetele a fost salutat la plecare de Pompiliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Cîmpeanu, adjunct al ministrului comerţului exterior, Victor Ionescu, preşedintele Camerei de Comerţ a R. P. Române, şi de alte persoane oficiale. A fost de faţă York von Wartenburg, şeful Reprezentanţei comerciale a R. F. Germane la Bucureşti.

● Delegaţia Comitetului organizatoric al veteranilor din războiul antifascist şi al Comitetului foştilor deţinuţi antifascişti din R. P. Română, care a făcut o vizită în R.S.F. Iugoslavia la invitaţia Uniunii asociaţiilor luptătorilor din războiul de eliberare naţională a Iugoslaviei, s-a înapoiat sîmbătă dimineaţă în Capitală. Delegaţia a fost condusă de general-colonel Mihai Burcă, adjunct al ministrului forţelor armate, vicepreşedinte al Comitetului organizatoric al veteranilor din războiul antifascist şi membru al conducerii Comitetului foştilor deţinuţi antifascişti din R. P. Română.

● Sîmbătă dimineaţa a părăsit Capitala o delegaţie a Comisiei naţionale a R. P. Române pentru U.N.E.S.C.O., condusă de acad. Iorgu Iordan, vicepreşedinte al Biroului Comisiei care va lua parte la lucrările celei de-a 2-a reuniuni a Comisiilor Naţionale pentru U.N.E.S.C.O. din ţările balcanice. Lucrările reuniunii vor avea loc la Sofia între 23 şi 28 mai.

● O delegaţie a Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, condusă de prof. dr. Ion Ţurai, membru corespondent al Academiei R. P. Române, şeful catedrei de chirurgie a I.M.F.-Bucureşti, a părăsit sîmbătă dimineaţa Capitala, pentru a participa la lucrările celui de-al 28-lea Congres al chirurgilor din Uniunea Sovietică, ce se va desfăşura la Moscova între 24 şi 29 mai.

(Agerpres)

Produsele „decorate" de Niculina Rusu — muncitoare în atelierul de pictură manuală al Fabricii de sticlă din Turda — duc faima măiestriei ei profesionale în circa 26 de ţări.

Foto: AGERPRES

„Atlas geografic al R.P. Române"

● *În cursul acestui semestru, la Editura didactică şi pedagogică va apare „Atlasul geografic al R. P. Române", întocmit de un grup de profesori din învăţămîntul superior, condus de prof. univ. Tiberiu Morariu, membru corespondent al Academiei.*

Noua lucrare destinată tineretului studios, cuprinde, pe lîngă hărţi generale, şi hărţi climaterice, hidrografice, turistice, hărţi ilustrînd realizările din industrie, agricultură, comerţul exterior, sporul natural al populaţiei etc. În atlas sînt incluse, de asemenea, reproduceri fotografice ale frumuseţilor naturale ale patriei, diagrame.

Reflexe pe lacul Bicaz

FOILETON

de Teodor Mazilu

Jurnalul unui cîntec ipocrit

Mi-a căzut în mîini un „Jurnal sentimental" al domnişoarei V., în care îşi exprimă sentimentele pentru mai puţin tînărul T. Domnişoara V. are aproape 20 ani, un incident casnic încheiat cu un mic divorţ şi vreo cîteva (destul de cîteva) amintiri personale. Dar ceea ce este mai important, domnişoara V. ca şi mai puţin tînărul T. au „filosofia" lor de viaţă. De aceea m-am hotărît să alcătuiesc „exegeza" de mai jos inspirată de dialogul cuprins în caietul amintit. Aşa dar...

— O, nu pot... sufletul meu e încărcat de suferinţă şi dragostea i-o voi purta pînă-n mormîntul rece.

Întreaga corespondenţă sentimentală a tinerei V. este redactată în acest stil încărcat de arbori, pajişti însorite şi ispita morţii. În această corespondenţă, cu o adorabilă inconştienţă, moartea e foarte des pomenită, toată ziua bună ziua. „Mai este o blîndeţe pe lumea asta — moartea!", scrie părinte.

Cîteodată, în clipele mai lucide şi mai rezonabile, V. recunoaşte că dacă a ajuns lîngă mormîntul rece şi pustiu, din pricina ei a ajuns. V. are cîteodată chiar şi ceea ce s-ar putea numi cu oarecare îngăduinţă — remuşcări.

V. nu-şi duce remuşcările pînă la capăt, deoarece, venită din urmă — marea ei experienţă le împrăştie în cele patru zări. Dar, încetul cu încetul, un sentiment al mîndriei tot îşi face loc: „Te-am răsplătit rău T., iartă-mă. Ţi-am nimicit pacea casei, am mărit neîncrederea între voi prietenii. Rămîi cu bine... O, de-ai fi fericit prin moartea mea. T. fă ca îngerul meu să mă ocrotească".

Ultimele cuvinte l-au cam scos din sărite pe T., drept care s-a simţit obligat să răspundă prompt: „Tu n-ai fost îngerul pe care l-am aşteptat".

Cine a fost îngerul — copilul nevinovat? V. sau T.? E greu de răspuns la această întrebare.

În corespondenţa cu pricina, T. se auto-prezintă nu numai ca un bărbat cu multă experienţă în acest domeniu gingaş dar şi ca un bărbat înzestrat cu gingăşie sufletească, seriozitate, farmec personal şi multe alte calităţi.

De superioritatea lui sufletească T. nu se îndoieşte nici o clipă: „E foarte greu să continui să-ţi scriu. Nu fiindcă mi-ai încurcat gîndurile... (nu e el omul căruia gîndurile să i se încurce cu una, cu două) ci fiindcă mă întreb adesea dacă toată această tulburare a sufletului meu merită pentru o fiinţă ca tine".

T., se urcă pe un deal din apropiere, duce mîna streaşină şi-şi admiră gloriosul trecut sentimental: „Pînă te-am cunoscut pe tine, am avut de-a face cu îngeri de femei. Era o încîntare să stau de vorbă cu ele. Nici vorbă de înşelăciune, nici vorbă să mă fi simţit prost cu ele".

Totuşi, neîncrezătorul T. s-a plictisit de aceşti „îngeri de femei". Cu această ocazie îşi face chiar şi puţină autocritică... „Şi totuşi le-am pierdut din vina mea".

În ceea ce o priveşte pe V., e clar că în ciuda descrierilor poetice „ningea alene, cu fulgi mari şi mici" se cam idealizează iar la reproşurile exacte, chiar prea exacte, ale lui T., nu ştie ce să răspundă.

T., se arată jignit şi categoric. Reproşîndu-i iubitei unele inconsecvenţe destul de exact formulate, face aluzii la eventualele mustrări de conştiinţă ale acesteia. Oare, ştii tu ce este conştiinţa? Tu nu ştii de morală, nu ştii de credinţă şi ţi-e uşor să treci de la o stare la alta".

În loc să răspundă la reproşurile iubitului, V. se aruncă în consideraţii pesimiste... „Îţi dăruiesc T. clipele astea din urmă cu atîta căldură, cu atîta putere".

Cînd T. îi reproşează că l-a înşelat, V. îi dă înainte cînd cu moartea, cînd cu iubirea curată, ca şi cum n-ar fi înţeles despre ce anume e vorba.

Iubire curată... Lasă V. clipele din urmă...

Lasă mormîntul rece şi pustiu, nu te mai gîndi la mormîntul rece şi pustiu...

Răspunde direct la ce te întreabă omu'... Pînă la mormîntul rece mai sînt atîtea de lămurit...

V., priveşte cu superioritate toate acuzaţiile care i se aduc. Cu cît acuzaţiile lui T. sînt mai concrete, cu atît V. devine mai diafană, priveşte azurul cerului şi ascultă ciripitul păsărelelor.

V. nu mai ascultă ciripitul păsărelelor, nu mai admiră azurul cerului şi răspunde fără echivoc!

Zadarnic... V. nu vrea să coboare pe pămînt, nu i se pare de demnitatea ei ca să lămurească „aspectele concrete" ale problemei. Mai bine mai ascultă încăodată un gungurit de porumbel...

Şi zboară V., zboară fără întrerupere printre pomi şi arbori. Dar de răspuns, nu răspunde. Deşi se ascunde printre arbori şi stele, e limpede că tînăra V. nu se simte cu conştiinţa curată.

La un moment dat, spre bucuria noastră, T. se prezintă ca un băiat serios, cu o oarecare ţinută morală şi chiar cîteva principii.

T. — şi aici are perfectă dreptate — îi cerea iubitei să muncească. „Eu înţeleg să desfăşori o activitate culturală, dar după ce ai un serviciu serios, chiar modest... Mie îmi trebuie o fată cu o mare putere de voinţă — cel puţin în domeniul dragostei, lăsînd la o parte celelalte domenii ale vieţii în doi care nu trebuiesc neglijate".

Apoi urmează — întocmită cu gospodărească pedanterie — lista infidelităţilor:

Picki.

C. F. — „alt cult pentru tine".

V. tace — nu spune nimic. Arbori, stele, pajişti, ţîrîitul greierilor, tot ce vrei, dar ce-a fost cu Picki, ce-a fost cu C.F., nimic. Cum e ceva grav, V. se refugiază în stele, arbori, şi felurite descrieri de natură:

T. întreabă: „Ce-a fost cu Picki la mare?"

V. răspunde: „Ningea alene cu fulgi mari şi fulgi mici".

T. întreabă: „Ce-a fost cu C. F.?"

V. răspunde: „Fulgii se agăţau în crengi, îmbrăcau pomii cu florile de argint".

După cum se vede, inconştienţa poate lua cîteodată şi forma pomilor de argint.

Dar de aici şi T. decade.

Dar de aici şi exigentul T., devine — vai! — jalnic.

Înainte de a cădea, T. are grijă să rostească cîteva cuvinte sfîşietoare. „Dacă dragostea noastră nu a putut avea drept încununare evenimentul care ar fi pecetluit trăinicia dragostei tale, să rămînem doi oameni care ne iubim în eternitate şi pe deasupra celorlalţi".

Ia stai T., să ne lămurim puţin...

Ideea căsătoriei ai respins-o categoric — şi în lipsa căsătoriei, dumneata propui cu un gest magnific... nici mai mult, nici mai puţin... eternitatea.

Căsătorie — nici vorbă — eternitate, da, cîtă doreşti, cu cea mai mare plăcere...

Eternitatea i se pare lui T. soluţia cea mai practică. N-o iau de nevastă, dar o mai văd din cînd în cînd... Sărmana eternitate — la ce chinuri o supune magnificul T.

Ca eternitatea să fie asigurată, austerul şi intransigentul T. are şi o idee practică: „Nu sîntem despărţiţi şi vom continua să ne vorbim chiar după căsătoria ta"...

Ca eternitatea să meargă ca pe roate, austerul T., cel care îi reproşează lui V. că n-are nici morală, nici conştiinţă, nici credinţă, îi propune să se mărite cu altul şi după aceea să-şi înşele soţul...

Cred că după această propunere de „eternitate", T. nu mai are nici o pretenţie de superioritate. În această întîmplare — ca să folosim un cuvînt mai potrivit — amîndoi s-au tras pe sfoară, amîndoi s-au mîhnit în egală măsură.

Şi aşa se sfîrşeşte jurnalul acestui cîntec ipocrit.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 23 MAI

Ora 8,50: Gimnastica de înviorare la domiciliu; 9,00 Reţeta gospodinei; 9,30 Emisiune pentru copii şi tineretul şcolar; 11,00 Emisiune pentru sate; ora 16,45: Duminică sportivă; 19,00 Jurnalul televiziunii; În jurul orei 19,20 transmisiune de la Sofia: Aspecte de la Campionatele europene de gimnastică; 20,30 Aventurile lui Robin Hood; 21,20 Variaţiuni pe teme de primăvară; 22 Filmul „Mens sana in corpore sano"; În încheiere: Buletin de ştiri; Telesport; Buletin meteorologic.

Sport

„CURSA PĂCII"

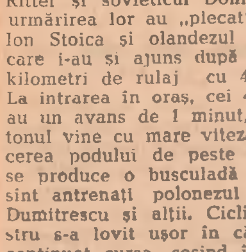

Penultima etapă a „Cursei Păcii", desfăşurată ieri între oraşele Poznan şi Torun (146 km), a decurs într-o notă de acalmie pînă la kilometrul 106, unde s-au desprins din pluton danezul Ritter şi sovieticul Dohliakov. În urmărirea lor au „plecat" românul Ion Stoica şi olandezul Deenen, care i-au şi ajuns după vreo 15 kilometri de rulaj cu 45 la oră. La intrarea în oraş, cei 4 din faţă au un avans de 1 minut, dar plutonul vine cu mare viteză. La trecerea podului de peste Vistula, se produce o busculadă în care sînt antrenaţi polonezul Zielinski, Dumitrescu şi alţii. Ciclistul nostru s-a lovit uşor în cădere, a continuat cursa, sosind însă cu o întîrziere de 40 secunde, ce l-a făcut să piardă locul 3 în clasament. Între timp, Stoica şi Dohliakov intraseră detaşaţi pe stadion şi luptau roată lîngă roată pentru victoria în etapă. În ultimul viraj, Dohliakov derapează şi cade în faţa lui Stoica, proiectat la rîndul său în afara pistei. Etapa este cîştigată de olandezul Deenen, iar Dohliakov şi Stoica trec linia de sosire pe jos, cu bicicletele defectate de mînă.

Clasamentul etapei: 1. Deenen (Olanda) a parcurs 146 km în 3h54'18". 2. Dohliakov (U.R.S.S.) 3h54'29"; 3. I. Stoica (R.P. Română) acelaşi timp; 4. Smolik (R.S.C) 3h54'50 şi în acelaşi timp cu el grosul plutonului în care se afla şi Zanoni. C. Dumitrescu şi Ziegler au sosit după 40 de secunde, iar Moiceanu la 1 minut.

Clasamentul general individual după 14 etape: 1. Lebedev (U.R.S.S.); 2. Dolezal (R.S.C.) la 2'08"; 3. Kudra (R.P.P.) la 2'31"; 4. Saidhujin (U.R.S.S.) la 3'04"; 5. C. Dumitrescu (R.P.R.) la 3'11"; 6. Peschel (R.D.G.) la 3'49"; 7. Swerts (Belgia) la 4'02". Pe echipe, conduce U.R.S.S., urmată de R.P. Polonă, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, Franţa, R.P. Română, Belgia etc.

Astăzi se aleargă ultima etapă. Torun — Varşovia (215 kilometri).

PE SCURT

● *Stadionul „23 August" din Capitală găzduieşte astăzi un cuplaj internaţional de fotbal. În deschidere, de la ora 15,15 lotul de tineret al ţării noastre întîlneşte formaţia Petrolul Ploieşti. Cu începere de la ora 17, jucătorii lotului A, care-şi continuă pregătirile în vederea meciului de la 30 mai cu reprezentativa R. S. Cehoslovace din preliminariile campionatului mondial, vor evolua în compania formaţiei olandeze Sparta Rotterdam. Antrenorii noştri vor alinia următoarea formaţie probabilă: Haidu — Popa, Hălmăgeanu, C. Dan, Greavu — Jamaischi, Georgescu — Pîrcălab, Mateianu, Sasu, Creiniceanu. Staţiile noastre de radio vor transmite în întregime desfăşurarea partidei lotului R.P.R. — Sparta Rotterdam. Transmisia se va face pe programul I, în jurul orei 17.*

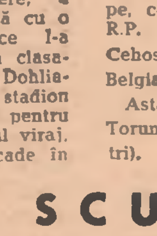

● De patru zile în capitala Uniunii Sovietice se află reprezentativa de fotbal a Greciei. Fotbaliştii greci vor întîlni astăzi, pe stadionul Lujniki din Moscova, în cadrul grupei a 7-a a preliminariilor Campionatului mondial, selecţionata U.R.S.S.

Echipa sovietică n-a fost încă stabilită, dar în linii mari va fi cea aliniată cu o săptămînă în urmă la partida cu Austria.

Tot în cadrul preliminariilor campionatului mondial de fotbal, astăzi se mai desfăşoară partidele: R. D. Germană — R. P. Ungară; R. P. Polonă — Scoţia; Uruguay — Venezuela (grupa I America de sud).

● Astăzi de dimineaţă, începînd cu ora 10, în sala Teatrului din strada Şelari nr. 6 se va desfăşura întîlnirea internaţională de haltere dintre reprezentativa R. P. Chineze şi selecţionata sindicală a R. P. Române.

(Agerpres)

URMĂRI DIN PAG. I

Ce mărturisesc „caietele de calitate"

au evidenţiat activitatea bună a multor tineri, grija pe care o acordau aceştia calităţii produselor, organizării locului de muncă. Adunarea generală — prin popularizarea metodelor folosite de aceşti tineri — a fost şi un prilej de transmitere a experienţei pozitive.

Dar, cu toate că erau mulţi tineri cu rezultate bune, în aceleaşi sectoare munceau şi tineri care nu reuşeau să-şi realizeze sarcinile de plan, nu aveau cunoştinţe profesionale corespunzătoare. Ei trebuiau ajutaţi să-şi însuşească într-un timp scurt cunoştinţele profesionale necesare. În adunările generale s-a hotărît ca efortul principal al organizaţiei U.T.M. să fie îndreptat spre generalizarea experienţei pozitive a celor mai buni tineri în aşa fel încît această experienţă să fie însuşită repede şi bine de toţi tinerii muncitori.

Tinerii cu cele mai bune rezultate au primit sarcina din partea organizaţiei U.T.M. de a răspunde o vreme de cîte un tovarăş de-al lor de muncă cu pregătire profesională mai slabă. Rezultatele bune ale întreprinderii, faptul că beneficiarii n-au avut nimic de reproşat calităţii produselor îşi au izvorul în preocuparea pentru familiarizarea oamenilor cu locurile de muncă, pentru permanentizarea lor. Să dăm ca singur exemplu. Tînărul Toader Bardaşn, deşi se pricepea foarte bine la reparat suprafeţe-furnire, şi-a „încercat" măiestria şi la montaj. Nu după multă vreme a făcut cele-întoarsă. Pornind de la astfel de cazuri, în adunările generale U.T.M., în şedinţele de producţie şi cu alte prilejuri, muncitorii vîrstnici cu o mare experienţă în muncă au explicat atunci tinerilor că plimbarea dintr-un loc în altul are urmări negative nu numai asupra productivităţii muncii şi calităţii produselor dar şi în pregătirea lor profesională, în specializarea lor.

Pentru îmbunătăţirea calităţii produselor au fost înfiinţate „caietele tehnologice de calitate" în care sînt consemnate toate observaţiile făcute de personalul competent cu privire la nivelul de execuţie al produselor. Consultînd aceste caiete, fiecare maistru ştie încotro să-şi îndrepte atenţia, ce măsuri se impun a fi luate. Datele cuprinse în caiete sînt puse apoi în dezbaterea şedinţelor de grupă sindicală. La secţia croit — maşini I, aceste dezbateri se soldează de fiecare dată cu soluţii noi menite să îndrepte lucrurile atunci cînd apar deficienţe. Tineri ca Gheorghe Baciu, Ion Stamate, Vasile Cociorva, Vasile Foroneanu şi alţii au venit la aceste şedinţe cu propuneri concrete (perfecţionarea executării bordurilor pentru panouri ca şi a altor piese care compun garniturile este unul din numeroasele exemple).

Un obiectiv important căruia trebuie să i se acorde în continuare atenţia la C.I.L. Bacău este ridicarea calificării muncitorilor. Creşterea producţiei nu poate fi obţinută decît dacă — alături de o folosire mai judicioasă a maşinilor şi agregatelor — se vor lua măsuri pentru perfecţionarea continuă a cunoştinţelor profesionale ale întregului colectiv. În prezent există în fabrică cursuri de calificare, la care participă, de două ori pe săptămînă doar 120 de tapiţeri, maşinişti, finisori şi tîmplari manuali. Prea puţin!

E timpul ca şi muncitorilor calificaţi deja, cărora cunoştinţele căpătate în perioada specializării le-au devenit insuficiente, să li se ofere posibilitatea aprofundării unor cunoştinţe noi, mai ales în privinţa cunoaşterii utilajelor şi a tehnologiilor de lucru. Tovarăşul Vasile Pantilie, inginer şef adjunct, ne spunea că în planul de pregătire al cadrelor sînt prevăzute cursuri de ridicare a calificării, demonstraţii practice, concursuri pe meserii etc. Foarte bine! Important ar fi ca obiectivele prevăzute în plan să fie puse mai repede în practică.

Atributul furnizorului — promptitudinea

Performanţele noilor întrerupătoare vor fi superioare vechilor tipuri. Din punct de vedere constructiv ele vor avea o capacitate de rezistenţă la rupere mai mare şi un gabarit cu mult redus. Aceste caracteristici conferă noului produs un înalt nivel calitativ.

În stadiu avansat se află şi un alt produs: seria de contactoare AC. Primele 3 mărimi din această serie s-au realizat anul trecut. Spre deosebire de contactoarele seriilor vechi, noile produse permit cu 5 pînă la 10 milioane de manevre mai mult, ceea ce înseamnă o mare creştere a duratei lor în exploatare.

Constructorul şef al uzinei, a ţinut să remarce activitatea unor tineri ingineri care s-au evidenţiat în mod deosebit. Sanda Cănescu, care lucrează la o serie de contactoare cu relee, a găsit, de pildă, o soluţie care se referă la impregnarea transformatoarelor de curent în răşină epoxidică; Mihai Mateescu şi Veronica Ianache au găsit, de asemenea, soluţii interesante la pacheţi noi sau microîntrerupătoare, soluţii care transmit produselor respective calităţi deosebite.

Tehnologii sînt prezenţi şi ei în întrecerea în cinstea Congresului cu realizări care merită consemnate. Ei au adoptat în ultimul timp numeroase măsuri pentru creşterea productivităţii muncii pentru a găsi metode de muncă tot mai eficiente, procese tehnologice avansate. Printre rezultatele de pînă acum se poate evidenţia faptul că 117 repere au trecut în execuţie, de pe strungurile paralele şi semiautomate pe cele automate, 12 repere pe presele automate, iar un reper de mare serie de la contactoarele automate se execută acum din polistiren pe maşina de injecţie.

Pregătiri pentru asimilarea în bune condiţii a noilor produse se fac şi în secţiile de fabricaţie.

— Mai bine de 1 000 de muncitori, majoritatea tineri — ne spune tovarăşul inginer şef — îşi perfecţionează în prezent cunoştinţele profesionale la cursurile de ridicare a calificării. În cadrul acestor cursuri se studiază, în primul rînd, tehnologia noilor produse, metodele şi procedeele avansate de lucru. La acţiunea pentru însuşirea noilor produse, la un nivel tehnic ridicat, întreaga uzină răspunde „prezent".

Noi, profesorii profesorilor...

dedică pasionatei munci de la catedră? Din păcate asemenea iniţiative au rămas numai în gîndurile şi inimile noastre. Ba mai mult, exemplul strălucitilor înaintaşi amintiţi nu ne-au îndemnat să luăm o poziţie hotărîtă faţă de acei studenţi, care, încă din timpul studiilor universitare, caută să se îndrepte spre alte profesii, sub privirile noastre îngăduitoare. Asemenea studenţi devin, încă de pe băncile facultăţii, pretendenţi siguri la un loc pe neonorabila listă a dezertărilor de la profesiunea în care îi pregătesc institutele pedagogice.

Să nu uităm, aşadar, nici o clipă că în afară de înarmarea studenţilor noştri cu trainice cunoştinţe de specialitate, în afară de educarea lor morală şi politică, avem obligaţia de a-i face să înţeleagă, ca pe o datorie patriotică, faptul că „Locul profesorului e la catedră!"

CINEMATOGRAFE

NEAMUL ŞOIMĂREŞTILOR — cinemascop (ambele serii) — ŞOPÎRLE rulează la: Bucureşti (orele 9,30; 12,30; 17,30; 20,30), Tomis (orele 9,30; 12,30; 16,30; 19,30). LALEAUA NEAGRA film pentru ecran panoramic rulează la Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30). CASA RICORDI rulează la: Capitol (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,45; 21,15). Griviţa (orele 9,30; 12,15; 15; 17,45; 20,30). IANOSIK — cinemascop (ambele serii) — rulează la: Festival (orele 9; 12,45; 16,45; 20,30) Excelsior (orele 10,30; 15,30; 19,30) Aurora (orele 9,45; 13,15; 16,45; 20,15). PE URMELE LUI AHMED — SCOARŢE POPULARE — rulează la: Victoria (orele 10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). VIEŢI USCATE — rulează la: Central (orele 10,30; 12,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30). CARTOUCHE — rulează la: Crîngaşi (orele 16; 18,15; 20,30). MERII SĂLBATICI — rulează la: Republica (orele 10; 12; 15; 17; 19; 21). FANTOMELE DIN SPESSART — rulează la Carpaţi (orele 10; 12; 14; 16). FERNAND COW-BOY — COMORI DE ARTĂ ROMÂNEASCĂ — rulează la Luceafărul (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45). Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45) cu completarea — ALBINELE ŞI OAMENII — Melodia (orele 9,45; 12; 14,30; 16,45; 19; 21,15). HANKA — rulează la: Lumina (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45), Giuleşti (orele 14; 16,15; 18,30; 20,45), Flamura (orele 10; 12,15; 16; 18,15; 20,30). GAUDEAMUS IGITUR — rulează la: Union (orele 16; 18,15; 20,30), Unirea (orele 16; 18,15). PROGRAM PENTRU COPII dimineaţa. DOI BĂIEŢI CA PÎINEA CALDĂ — CELULE AMEŢITE — după-amiază rulează la: Doina (orele 13,45; 16,30; 18,30; 20,30). FESTIVALUL CHAPLIN SPORT nr. 2/1965 rulează la: Timpuri Noi (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45) LEGEA ŞI FORŢA — EXPEDIŢIE ÎN POD — rulează la Cultural (orele 15,30; 18; 20,30) UNDE EŞTI ACUM MAXIM? — cinemascop — DINCOLO DE CERCUL POLAR — rulează la Dacia (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45). JOE MONADĂ — cinemascop — rulează la: Înfrăţirea înt[illegible] (orele 11,30; 15,45;

Poate că satul Gropeni nu este chiar locul ideal de muncă și de viață pentru un tînăr profesor. Și totuși, aici au venit să-și exercite profesiunea nu unul, ci mai mulți absolvenți — oameni cu vitalitatea, cu neastîmpărul, cu dorința de distracție, cu setea de cultură și strălucire a tinereții. Au venit aici, deși fiecare dintre ei ar fi avut posibilitatea să-și „aranjeze" altfel situația, să se aciuieze într-un fel sau altul la oraș. Cei mai mulți dintre ei (în total sînt 7 noi absolvenți) au ca loc de baștină frumosul oraș Brăila.

Ar fi, desigur, exagerat să crezi că ei s-au dus în comuna Gropeni ca profesori, la zeci de kilometri de oraș, într-un sat ca toate satele de pe malul Dunării, dintr-o admirație față de peisajul idilic al satului, pentru aerul curat și pentru liniștea patriarhală a vieții la țară. Și totuși ceva i-a determinat să primească, fără șovăire, repartizarea pentru Gropeni și să fie prezenți la posturile lor din prima zi a anului școlar.

Deși satul nu are o situație aparte, este, cu toate acestea, util să știm cîte ceva despre el.

Ne vorbește directoarea adjunctă a școlii, tovarășa Marilena Velescu, învățătoare în sat, din anul 1944:

„Cînd am venit eu aici, satul era parcă un loc de la capătul pămîntului. Ulițele erau îngropate în noroaie veșnice, casele erau mici, învelite cu stuf, și mai ales vara, satul părea pustiu.

De toamna pînă primăvara nu se putea ieși din sat. Nu exista șosea. Țăranii, „tibeicari", trăiau mai mult în baltă, se ocupau de creșterea animalelor. Aveau și pe acolo bordeie, un fel de a doua casă...

Copiii, de la 7—8 ani, își urmau părinții în baltă și erau puși să păzească viței.

La recensămîntul din 1948 erau în sat sute de analfabeți, dintre care mulți, adolescenți și copii, care depășiseră vîrsta primelor clase. Școala funcționa în camere închiriate și într-un local vechi în care ploua. Erau cîte 80 de școlari într-o clasă. Promovau cîte 30—40, de cîți ne puteam ocupa. Erau sute și sute de copii și numai 8 învățători... Copiii din clasa a VII-a ne mai ajutau la clasele I și a II-a...

Școlile aveau o asemenea stare încît, odată, la o oră de limba română, a căzut din pod un șoarece pe caietul unui elev...

Frigul de acasă și cel de la școală, subalimentația (era imediat după război — copiii veneau la școală cu porumb fiert și cu turte de mălai), plus paludismul (eram în zona țînțarilor de baltă) făceau ravagii printre copii. Veneau dimineața la școală și după o oră, două îl vedeai pe cîte unul că își lasă capul pe bancă și începe să se scuture de friguri...

— Ce ai băiatule? — îl întrebam

— Mă doare capul tovarășă, și mi-e cald...

Salariul învățătorului, la prețurile pieții din 1944, era cît prețul a jumătate de kilogram de mălai.

Nu aveam manuale. Au fost ani, cînd i-am învățat pe copii să citească după cîte o revistă...

Asta a fost la început, imediat după război. Pe urmă, situația a început cu încetul să se schimbe...

Și, mai ales, din 1952 cînd a luat aici ființă prima cooperativă agricolă de producție, satul a început să renască.

În sfîrșit, despre stadiul la care s-a ajuns e destul să vezi că aproape toate casele sînt noi, mari, luminoase, că lumina electrică e prezentă și în casele oamenilor și pe uliți, e destul să vezi înfățișarea copiilor noștri, și mai ales, școala asta nouă cu etaj, modernă, ca o școală de oraș... Ei! Au trecut anii, viața s-a schimbat... dar munca dascălului tot nu-i ușoară... Sîntem și noi mai mulți, dar și copii sînt peste o mie... iar învățămîntul se face la alt nivel...

*

Începi să înțelegi, așadar, de ce un tînăr profesor, crescut în anii noștri, educat în spiritul prețuirii răspunderilor sale, a primit cu mîndrie misiunea de a veni aici și de a-și dărui capacitatea și cunoștințele muncii pentru transmiterea științei de carte, a culturii și educației, celor peste o mie de copii — feciorii foștilor tebeicari.

Trăind alături de ei, cîteva zile, am început să-i cunosc pe tinerii absolvenți, să le cunosc gîndurile, preocupările, condițiile de muncă și de viață, am cunoscut raporturile stabilite între ei și copii, între ei și celelalte cadre didactice, între ei și sat.

LA CATEDRELE SATULUI

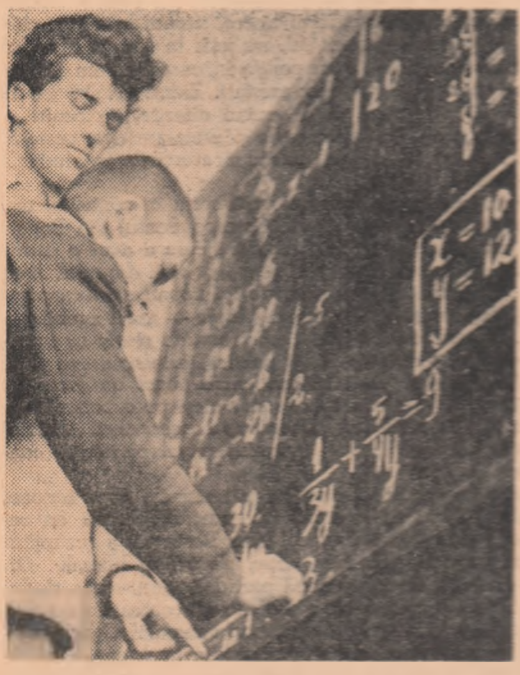

Tabla școlară devine uneori pentru copii, în tovărășia profesorului de matematici, un ocean al călătoriilor în lumea ecuațiilor miraculoase

Aplecîndu-se în băncile școlarilor ei, profesoara Ileana Petcan cunoaște și satisfacția muncii ei pedagogice dar și bucuria prieteniei copiilor

Fotografiile de G. CUCU

Dimineața profesiei

Două dintre tinerele profesoare au în multe privințe o biografie mai mult decît asemănătoare. S-au născut și au crescut în Brăila, pe aceeași stradă, în două case față-n față. Au învățat mereu în aceeași bancă, din clasa I elementară pînă în ultimul an de facultate. Și predau acum Limba română în aceeași școală, locuiesc în aceeași cameră. Și chiar dacă au înfățișări și temperamente diferite, în felul lor de a gîndi și de a reacționa la situații și evenimente există similitudini uneori amuzante.

Îmi povesteau despre prima zi a muncii lor de profesoare. Ascultam și aș fi vrut să fi fost de față la întîmplarea aceea. Povestea Miruna Paulopol, cea care aparent are o fire mai reținută, mai închisă și — tot aparent — mai aspră, și aș fi vrut să fiu în mijlocul copiilor și părinților adunați în fața estradei în aer liber din preajma școlii, la deschiderea anului de învățămînt, atunci cînd, în sufletele și pe chipurile celor două fete s-a petrecut acea bruscă schimbare de dispoziție și expresie, ca pe un geam cu flori de gheață, în care a năvălit soarele și care devenise dintr-odată transparent lăsîndu-te să privești lumea frumoasă de dincolo de el.

Veniseră în sat puțin speriate, puțin îngrijorate pentru viața pe care aveau s-o înceapă. Veneau într-un loc în care nu cunoșteau pe nimeni, într-o lume care își închipuiau că le e străină. De la autobuz au venit cu geamantanele direct la festivitate și s-au așezat cu timiditate acolo unde și-au închipuit că stau învățătorii și profesorii. Vorbea directorul școlii, dar ele nu auzeau, nu izbuteau să rețină ce spune. O singură frază au auzit-o bine:

— Și ne bucurăm că în mijlocul nostru avem, începînd din această clipă, încă două profesoare pe care le primim cu dragostea și cu prețuirea noastră.

Și în clipa aceea, un grup de pionieri le-au pus în brațe buchete mari de flori...

Așa a început prima lor zi la catedră. Au mers în școală cu geamantanele și cu florile... Și pentru că nu s-au despărțit zile în șir de florile acelea, copiii le mai aduc și astăzi flori, buchetele cu flori care le așteaptă pe catedră, aproape de fiecare dată cînd intră în clasă...

Mai reținut, mai „pămîntean". Octavian Gibescu, profesorul de matematică, și-a petrecut prima zi la catedră fără prea mari emoții. „Ecuația" intrării lui în viața de profesor a fost simplă, fără „necunoscute".

„Am făcut cunoștință cu colegii, am luat catalogul, am intrat în clasă și gata. Asta a fost... Complicațiile și problemele au început mai tîrziu, atunci cînd mi-am dat seama de faptul că aici, la o școală cu peste o mie de elevi, lipsa unui profesor de matematici calificat, lăsase ceva urme și a trebuit să depun niște eforturi în plus.

Pe urmă, m-am însurat și m-am fixat definitiv în pămîntul satului".

În sfîrșit, cu emoții sau fără, îngrijorați sau încrezători, tinerii profesori au depășit acele stări de început și au intrat în atmosfera de lucru în care aveau să-i aștepte și satisfacții, și probleme de rezolvat, o conviețuire în mijlocul unui colectiv armonios și tonifiant, într-un mediu care avea să le stimuleze energiile, dragostea de muncă.

Aparent, procese chimice...

Neînchipuit de mult și departe poți să străbați cu forța pasiunii. Spații aride, zone aparent sterile înfloresc dacă asupra lor a lovit asaltul picăturii de apă a pasiunii.

Aceasta este și povestea laboratorului școlii sau mai exact a doi dintre tinerii profesori care l-au înzestrat cu animația creației, a muncii.

Au sosit în sat, odată amîndoi, la începutul anului școlar 1963—1964. Anton Samsonic, profesor de științe naturale și agricultură și Ionel Stanciu, profesor de fizică și chimie, din aceeași promoție (1963) a Institutului pedagogic de trei ani din Galați.

Școala era atunci nouă și fusese dotată cu un laborator spațios, dar încă sărac. Cîteva aparate și planșe zăceau inerte în rafturi. Era evidentă absența unor profesori calificați. Un singur aparat fusese îndelung și insistent întrebuințat: alambicul de laborator produsese, sărmanul, cantități impresionante de alcool.

A fost de-ajuns ca de jur-împrejurul acestei încăperi să se rotească privirile ardente ale celor doi tineri specialiști, cu adevărat pasionați de meseria lor, și întîi în închipuire, apoi în practică, laboratorul a căpătat viață.

„N-au mai fost aici profesori de fizică, de chimie și de științe naturale — spune Ionel Stanciu — și de asta mi-am dat seama din prima clipă cînd am pătruns aici. Ne-am spus atunci că primul lucru serios pe care trebuie să-l facem e să punem laboratorul la punct, pentru că fără experiențe practice biologia, fizica și chimia nu pot să-și facă un drum lesnicios spre înțelegerea micilor noștri curioși"

Așadar, cei doi tineri profesori au adus de la secția de învățămînt aparatură nouă, făcînd pentru asta drumurile și intervențiile necesare. Apoi, Stanciu, „tehnicianul", și-a suflecat mînecile și s-a apucat să repare aparatura veche.

Laboratorul devenise, și mai e și acum, pentru cei doi profesori a doua casă. Își petreceau aici ceasuri în șir, după ce clopoțelul anunța ultima oră de curs. Ce nu s-a putut procura de la secția de învățămînt, au făcut ei cu mîna lor, avîndu-i ca ajutoare pe elevi — o ceată de isteți, inoculați cu pasiunea pentru știință și tehnică și mai cu seamă pentru aparatele miraculoase.

Au trecut de atunci aproape doi ani. În laborator pătrunzi acum cu sfială, cu respect pentru lumea aparatelor și instalațiilor care te înconjoară. Ce nu găsești aici? De la bisturiu pentru disecții, la „bateria" impresionantă de microscoape; de la șurubelnițe, la stația de radioemisie-recepție. De la aparate morse, la aparatul de mărit fotografii... aparate de proiecție, de analiză, aparate, aparate, aparate — lumea minunată a științei în care copiii pășesc vrăjiți...

„Copiii cînd intră în laborator — spune Samsonic — devin dintr-odată cuminți, serioși, copiii ceva din ceea ce vor fi peste ani și ani. Se așează la masa de lucru și iau parte la experiențele care se fac, discută, înregistrează totul și-i vezi că ar vrea să rămînă aici ore în șir"...

„La început li se păreau ciudate, ba chiar dizgrațioase, experiențele pe care le făcea în fața lor profesorul de naturale... Profesorul prindea broaște din baltă, le aducea în laborator și le ținea vii în borcane cu apă, le hrănea pentru ca apoi să-i cheme pe copii și, în fața lor, să le taie, să le disece, despicînd fiecare mușchiuleț, explicîndu-le copiilor tainele vieții care sălășluiește în micile viețuitoare.

Dar lecțiile au evoluat. De la broaște s-a ajuns la mamifere... Și ca să le explici copiilor organismul complicat al mamiferelor slujindu-te numai de planșe și desene pe tablă — socotea tînărul profesor — nu-i destul. El da, trebuia făcută o disecție... Copiii se obișnuiseră, așa că au participat cu sînge rece și cu interes științific la disecția unei... pisici. Pe urmă, fenomenul a devenit obișnuit. Ori de cîte ori, medicul satului — tînăr și el, și vînător — împușcă prin baltă cine știe ce lighioane, profesorul le primește în dar și asta este senzația orelor de științe naturale. Încep disecții, operații de împăiere la care școlarii participă cu pasiune. Ei și-au alcătuit de pe acum mica lor colecție de animale și păsări împăiate.

Științele naturii, fizica, chimia s-au transformat în școala de la Gropeni, grație pasiunii care însoțește munca tinerilor profesori — din materii socotite aride, în domenii de studii și cunoaștere captivante pentru școlari. Laboratorul a ajuns un fel de mic institut de studii și cercetare... (la nivelul elevilor care descoperă acum adevăruri științifice dar pe care, cine știe, poate le vor duce mai tîrziu mai departe).

Și totul spre folosul procesului de învățămînt în școală, dar și spre folosul tinerilor profesori care și-au găsit în sat un teren optim pentru continua lor calificare. Între altele, trebuie spus că toți urmează la fără frecvență cursurile Universității din București — tinzînd spre calificarea de profesor I.

La orele de agricultură, copiii învață de la tînărul lor profesor Anton Samsonic arta supunerii naturii

Nu numai elevii cunosc febra de dinaintea plecării la școală. Soții Samsonic, înaintea intrării la ore, își fac o minuțioasă revizuire a lecțiilor pe care le vor preda

De trei ori același numitor comun:

Dar nu numai cu științele exacte s-a petrecut fenomenul despre care am vorbit. Trei dintre tinerii profesori au specialitatea limba română: Miruna Paulopol, Ileana Petcan și Zenaida Samsonic. Munca lor a fost asemănătoare.

Am reținut, într-o seară, răspunsurile pe care ni le-a dat Ileana Petcan, într-o discuție despre ea, despre munca și preocupările ei:

— N-am timp să mă plictisesc — zicea — sînt antrenată în fel de fel de treburi. Sînt în primul an la catedră și poate că lipsa de experiență trebuie recuperată printr-un volum mai mare de muncă. Oricum, visul meu de o viață a fost să devin profesoară și am devenit, și asta mă bucură, cu atît mai mult cu cît văd rezultatele muncii mele și ele sînt, după părerea mea, bune.

Cu fiecare lecție urmăresc un scop: să acopăr mereu niște goluri care se ivesc pe măsură ce pătrund cu elevii materia.

Greutăți? Sigur! La început am observat că elevii mei aveau deficiențe în scrisul gramatical, ortografic. Am organizat ore speciale, am muncit cu fiecare în parte. La lecțiile de literatură mi-am dat seama că trebuie să nu mă limitez la manual. Le-am dat lecturi particulare, le-am urmărit lectura. Pentru asta am și devenit bibliotecara școlii.

De mulți elevi m-am ocupat mai îndeaproape. Am mers deseori la ei acasă, i-am controlat cum își fac lecțiile, i-am ajutat, am stat de vorbă cu părinții.

Și, în special, pasiunea pentru literatură, și a mea, și a elevilor... Am organizat cîteva lucruri. Întîi un simpozion „Creangă" cu fragmente dramatizate din „Amintiri din copilărie". O, cît am muncit cu elevii de-a VIII-a cu care am făcut dramatizările...

Un alt simpozion „Despre prietenie din literatură".

Am cel puțin satisfacția, chiar dacă sînt departe de casă, că îmi fac munca aici, că munca asta mă ajută, mă stimulează în perfecționarea profesională...".

Cum Ileana Petcan este — la figurat — „geamănă" cu Miruna Paulopol și cum amîndouă sînt colege de catedră și colege de grupă în facultate, cu Zina Samsonic, cum toate trei au venit aici cu aceeași dragoste de muncă și cu același interes profesional, cum toate trei iubesc copiii și literatura, discuțiile cu celelalte două profesoare au decurs în același fel și am aflat aproximativ aceleași lucruri.

Profesori pentru toate vîrstele

Au fost primiți cu flori — ceea ce vorbește despre simțul deosebit al respectului pe care-l au locuitorii satului pentru intelectualii lui — dar și cu cerințe. Și asta e normal pentru că în sat sînt de făcut atîtea treburi culturale și obștești la care sprijinul tinerilor intelectuali e binevenit. Tinerii profesori au devenit „localnici" nu numai prin aceea că sînt profesorii copiilor din sat, ci și printr-o prezență neîntreruptă în mijlocul a tot ce se cheamă fenomenul cultural-artistic din viața satului, prin aceea că au răspuns cerinței de a dărui din ceea ce știu ei, lărgirii orizontului oamenilor din sat.

E al doilea an de cînd Anton Samsonic, profesorul de naturale, este pentru legumicultorii celor două cooperative agricole de producție din sat — „profesorul lor".

La cursurile de legumicultură, anii I și II, ale învățămîntului agrozootehnic de masă, în tot cursul iernii, Samsonic a predat aproape seară de seară lecții. Abia îi plecau acasă elevii de-a VI-a sau de-a VIII-a, și în bănci luau loc părinții ori frații lor mai mari. Samsonic lua atunci alt catalog, își aducea în clasă arsenalul lui de materiale explicative, și — mic de statură dar un spirit viu, neastîmpărat — intra în mijlocul țăranilor și începeau atunci frumoasele seri despre care vorbesc acum cursanții lui. Vocația pentru munca didactică, talentul lui la desen (acasă pereții găzduiesc mica lui expoziție de pictură), pasiunea pentru științele naturii, darul de a vorbi cursiv, explicit și cu eleganță, cultura căpătată prin pasiunea pentru lectură — toate aceste valențe îngheșuite în același om se dezlănțuiau în serile acelea și făceau din orele de curs niște incursiuni de-a dreptul pasionante în lumea fantastică a biologiei ca și în practica legumiculturii — parte pe care o completau, cu experiența lor — țăranii.

„Da, da — spune unul dintre tinerii lui cursanți — bun profesor am avut...".

Soția lui Samsonic, Zenaida (Zina) profesoară de limba română, în serile în care soțul era la orele de curs pentru învățămîntul agro-zootehnic mergea la cercul ei de citit (uneori, era iarnă, veneau s-o însoțească pe drum țăranii din cerc) și acolo, într-o casă, la gura sobei, ea le citea frumos, cu intonații de poveste, din cîte o carte. Pe urmă discutau...

În cîte o seară, scena căminului cultural se umplea de aparate, planșe, desene, ecrane, cărți, eprubete, sticle și sticluțe... Asta însemna că aici și-a întins „împărăția" profesorul de fizică și chimie... Țăranii — participanți la serile științifice — îl găseau pe Ionel Stanciu aranjîndu-și „arsenalul"... Pe urmă începea...

— E, astă seară, cum am stabilit de data trecută, să vedem „ce este atomul"...

Ce este atomul, de ce ninge, de ce fulgeră și plouă, ce este și ce se petrece în Cosmos, ce rol a avut munca în dezvoltarea omului... — iată doar cîteva din întrebările pentru al căror răspuns veneau și umpleau sala căminului cultural, în serile acelea, oamenii satului...

Dar pentru că și serile literare organizate aici cu tineretul aveau nevoie de o latură tehnică (proiecții, ilustrații sonore înregistrate pe bandă de magnetofon) Ionel Stanciu de astădată „tehnician" era acolo și își ajuta colegele (cele trei profesoare de limba română).

În sfîrșit, tot pe scena căminului cultural se desfășoară spectacolele... Unul dintre cele mai bune spectacole — spun oamenii din sat — a fost cel cu piesa „Titanic vals" de Tudor Mușatescu. Oamenilor le-a plăcut piesa poate și pentru că i-au recunoscut greu pe interpreți — și asta e un semn al bunei interpretări, al integrării interpreților în lumea piesei și a personajelor sale.

„O, dar știți ce mă bucură mult de tot? — spune rîzînd Ileana Petcan. După ce am jucat în piesă, o femeie la care m-am dus acasă, mama unui elev de-al meu, mi-a spus: „Doamne, tovarășă profesoară, zău dacă te-am recunoscut... Așa de bine ai jucat că nici nu mi-a venit să cred că ești dumneata. Erai alt om, zău așa..." Mulți părinți de-ai copiilor îmi spun acum în glumă pe numele personajului din piesă...

Cu „Titanic vals" am cutreierat „în turneu" toate împrejurimile".

În sfîrșit, Constantin Ștefan, profesorul de limba rusă, mai volubil, mai dinamic, este secretarul organizației U.T.M. din școală dar este, în același timp, prezent în activitatea comitetului U.T.M. al comunei, este animatorul echipei de dansuri a căminului cultural...

Nu e vorba, la urma urmei, de „obligații", ci și de plăcere, de ceea ce este pasionant într-o asemenea activitate. Pentru că dacă oamenii din sat vin cu interes și urmăresc captivați serile de la căminul cultural, asta e și spre satisfacția celor care le-au oferit țăranilor asemenea bucurii.

Certificatul de încredere în tine

Vreau să închei aceste rînduri cu o scenă care mi s-a părut semnificativă pentru atmosfera colegială, prietenească statornicită între cei peste 30 de învățători și profesori care alcătuiesc corpul didactic al Școlii de 8 ani din Gropeni.

Era, într-una din zile, după ultima oră a cursurilor de dimineață. În cancelarie intrau unul cîte unul profesorii și învățătorii ieșiți de la ore... Pe masa mare din mijloc se adunau cataloagele care căpătaseră în ziua aceea încă un rînd de note bune — semn al bunei pregătiri a elevilor, acum, spre sfîrșitul anului școlar.

Octavian Gibescu, profesorul de matematică, a intrat în cancelarie emoționat și-a ridicat brațele.

— Nu pleacă nimeni acasă, vă rog să poftiți în laborator!...

— Ai organizat o experiență de... matematici?

— Poftiți vă rog, o să vedeți...

Pe masa lungă a laboratorului erau înșiruite păhărele, gustări și flori.

Gibescu împlinea în ziua aceea 26 de ani...

Toată lumea l-a ovaționat. L-au felicitat. I-au adresat urări. Au ciocnit în cinstea lui...

Și, fulgerător, bărbații s-au repezit la el, l-au săltat pe brațe și l-au aruncat în sus, odată, de zece ori, de 26 de ori...

Pe urmă, totul a fost strîns și aranjat cu grijă... Sărbătoritul a mărturisit că mai mult decît „festivitatea" de acasă, omagiul colegilor, prietenia lor, i-au dat convingerea că are 26 de ani și-i prețuit ca membru al unei mari și frumoase familii...

* *

Poate că satul Gropeni nu este chiar locul ideal de muncă și de viață pentru un tînăr profesor. Și totuși, aici au venit să-și exercite profesiunea nu unul, ci șapte tineri absolvenți. Ar fi, desigur, exagerat să crezi că ei s-au dus în satul Gropeni dintr-o admirație față de peisajul idilic al satului. Și totuși, ceva i-a determinat să primească fără șovăire repartizarea pentru Gropeni. A fost conștiința împlinirii datoriei, convingerea că acolo își vor perfecționa pregătirea profesională și că vor găsi un colectiv de muncă și de viață pe măsura tinereții și aspirațiilor lor.

Satisfacțiile de mai tîrziu, faptele relatate aici, sînt dovezile certe că n-au greșit.

MIHAI CARANFIL

Comentariul zilei

Abatere de la tradiție ?

Vom asista la o abatere de la tradiția postbelică ?

Cei trei președinți ai Austriei de după război au fost socialiști : Renner, Körner și Schärf. Dar **„pentru prima oară în istoria celei de a doua republici, partidul populist din Austria are șanse reale de a cîștiga în alegerile prezidențiale"** — semnala „DIE TAT". Aceeași posibilitate o constata și agenția americană U.P.I. care afirma că din actuala bătălie prezidențială s-ar putea ca socialiștii să iasă învinși.

Aproape cinci milioane de austrieci au de ales între Alfons Gorbach, fost cancelar, propus la președinție de către populiști, și Franz Jonas, primarul Vienei, candidatul socialiștilor (sprijinit și de către comuniști).

În Austria postbelică, viața politică s-a caracterizat prin echilibrul de forțe între două partide principale — socialiștii și populiștii. În cele două decenii de la eliberare, aceste partide, în ciuda tuturor deosebirilor care le separă, au găsit modalități spre a coopera în guvernul de coaliție. Distribuirea funcțiilor cele mai importante din stat s-a realizat uniform : președintele-socialist, cancelarul-populist. Ultimele consultări electorale indică însă o oarecare modificare în orientarea alegătorilor. Voturile acordate populiștilor au crescut, ceea ce a dus la dificultăți în constituirea ultimului guvern, dificultăți care s-au prelungit și în activitatea curentă a formației ministeriale. Inițial a fost vorba de pretenția populiștilor de a dobîndi mai multe scaune ministeriale. Lunile din urmă au scos la iveală importante deosebiri de vederi în probleme de prim ordin interne și externe. Relațiile dintre parteneri se caracterizează printr-o răceală pe care a subliniat-o și disputa privind fixarea datei alegerilor prezidențiale. Socialiștii propuneau 9 mai, populiștii — 13 iunie. Formula de compromis (23 mai) a necesitat spinoase negocieri.

Populiștii manifestă convingerea că un vînt prielnic umflă pînzele corabiei lor. Candidatul lor, Alfons Gorbach, are avantajul popularității, considerat fiind **„un mediator cinstit, un simbol al reconcilierii austriece"** („DIE TAT").

Adversarul său, Franz Jonas are o sarcină grea. Predecesorii săi socialiști în funcția de președinte au fost figuri proeminente ale vieții politice austriece, cu o influență considerabilă în corpul electoral. Ca primar al Vienei, Jonas este bine cunoscut în capitală și va recolta destule voturi. Există temeri că în provincie unii alegători prin tradiție socialiști să nu-și acorde votul lui Gorbach, ca un gest de protest împotriva **„centralismului vienez"**. O influență negativă pot avea și disensiunile din partidul socialist (**„contradicții interne, intrigi și luptă pentru putere"** — cum semnala „DIE TAT"). Totuși, ziarul „TRIBUNE DE GENEVE" este de părere că spre Jonas se pot îndrepta și **„voturile unor alegători care, fără să-i împărtășească ideile, consideră că menținerea coaliției guvernamentale, așa cum funcționează ea în prezent, ar fi cea mai bună dovadă de înțelepciune"**. Căci unele cercuri politice atrag atenția că o eventuală victorie a lui Gorbach ar pune la o decisivă încercare întregul mecanism, greu pus în funcțiune, al coaliției guvernamentale. Într-un asemenea caz, socialiștii ar declanșa bătălia pentru funcția de cancelar. Dorința de stabilitate politică, pe care a dovedit-o pînă acum corpul electoral austriac, poate să infirme calculul hîrtiei.

EUGENIU OBREA

de peste hotare

SANTO DOMINGO : Militari americani escortînd persoane arestate, suspectate de o „activitate neprietenească" față de trupele intervenționiste ale S.U.A.
Telefoto U.P.I.

Declarația agenției TASS

MOSCOVA 22 (Agerpres). — La Moscova s-a dat publicității declarația agenției TASS în legătură cu discursul rostit de președintele S.U.A. cu prilejul Zilei Victoriei.

Conținutul acestui discurs, obiectivele lui politice principale sînt de așa natură încît nu pot să nu atragă atenția tuturor celor cărora le este scumpă cauza păcii și securității popoarelor. „Referindu-se la cel de-al doilea război mondial, arată declarația TASS, președintele S.U.A. n-a spus nici un cuvînt despre cei ce au dezlănțuit acest război, pentru ce au luptat și și-au vărsat sîngele popoarele.

În declarație se spune că Johnson n-a găsit nici un cuvînt pentru a arăta contribuția hotărîtoare pe care au adus-o la cauza victoriei asupra Germaniei fasciste, Uniunea Sovietică, poporul sovietic. Discursul său dovedește cît de mult s-au îndepărtat cei care determină astăzi politica americană de țelurile pentru care popoarele au dus războiul împotriva fascismului, țeluri care au stat la baza coaliției antihitleriste.

„Un exemplu convingător al acestui fapt — se spune în declarația TASS — îl pot servi referirile președintelui Johnson privitoare la Germania occidentală, care reprezintă o încercare de a justifica linia spre reînvierea militarismului și revanșismului în Germania occidentală, promovată de S.U.A. Încă o dată, partea americană a declarat că toate țările N.A.T.O., și aceasta înseamnă în primul rînd Germania occidentală, „au dreptul de a participa la apărarea nucleară colectivă". Ce înseamnă aceasta, dacă nu deschiderea accesului spre arma nucleară pentru militariștii vest-germani".

Referindu-se la sprijinul care se acordă în discurs revanșarzilor vest-germani, declarația TASS arată că nimeni nu poate să dispună de soarta unor state suverane independente.

„Granițele Republicii Democrate Germane sînt sacrosancte și inalienabile, ca și granițele Uniunii Sovietice, ale tuturor statelor socialiste".

Subliniind că „acea parte a discursului președintelui Johnson — în care se referă la relațiile S.U.A. cu Statele Asiei, Africii și Americii Latine — este pătrunsă de spiritul colonialismului, al oprimării popoarelor, al tendinței de a domina lumea", în declarația TASS se arată că S.U.A. extind războiul în Vietnamul de sud, bombardează teritoriul R. D. Vietnam, au intervenit în Congo și recent în Republica Dominicană. „În discurs, pătruns de ostilitate față de forțele socialismului și eliberării naționale, pare cel puțin stranie afirmația că guvernul american intenționează să caute înțelegerea cu Uniunea Sovietică în interesul destinderii încordării. Poziția noastră în aceste probleme, se spune în declarația TASS, este binecunoscută".

„Guvernul sovietic a manifestat întotdeauna hotărîrea de a duce tratative serioase și de a încheia acorduri îndreptate spre preîntîmpinarea războiului, slăbirea încordării internaționale, întărirea păcii și asigurarea securității tuturor popoarelor. Dar nimeni nu trebuie să conteze pe faptul că poate să se amestece în treburile interne ale statelor independente, să provoace, ba ici, ba colo, conflicte armate, să săvîrșească acte agresive împotriva țărilor socialiste și în același timp, să trateze cu Uniunea Sovietică încheierea unor acorduri cu privire la „destinderea încordării".

„Uniunea Sovietică stă ferm de strajă păcii, arată declarația TASS în încheiere, însă ea este pregătită pentru orice întorsătură a evenimentelor și este bine ca, în legătură cu aceasta, cei care ar dori să reînvie politica falită „de pe poziții de forță" să nu se lase induși în eroare".

R. P. Chineză condamnă raidurile aeriene împotriva R. D. Vietnam

PEKIN 22 (Agerpres). — La 21 mai, Ministerul Afacerilor Externe al R. P. Chineze a dat publicității o declarație în care condamnă energic raidurile aeriene întreprinse de S.U.A. împotriva R. D. Vietnam.

„Calea unei rezolvări pașnice a problemei vietnameze, în strictă conformitate cu acordurile de la Geneva, — se arată în Declarație — nu poate fi deschisă decît prin sprijinirea fermă a propunerilor din 8 aprilie a guvernului R. D. Vietnam și a declarației din 22 martie a Frontului național de eliberare din Vietnamul de sud".

„În ultimele cîteva zile — se spune în declarație — raidurile forțelor aeriene americane asupra R. D. Vietnam au devenit deosebit de violente. Trebuie să subliniem că Statele Unite nu-și vor atinge niciodată scopul prin noi aventuri militare, ci vor primi în mod inevitabil contralovituri tot mai puternice".

Declarația condamnă tactica suspendării temporare a atacurilor aeriene" folosită de către S.U.A.

Presa pariziană despre turneul Teatrului de Comedie din București

PARIS. — Ziarele pariziene continuă să consacre ample cronici spectacolului cu „Rinocerii" de Eugen Ionescu, prezentat de colectivul Teatrului de Comedie din București, în cadrul „Teatrului Națiunilor" din Paris. Criticul Georges Leon scrie în „L'Humanite" : „Spectacolul colectivului Teatrului de Comedie din București este unul din cele mai bune ale stagiunii Festivalului de la Paris. Rolul lui Berenger este admirabil interpretat de Radu Beligan. Finețea și subtilitatea acestui actor sînt expresia unei mari măiestrii și a unei munci migăloase. Alături de el, Ion Lucian își manifestă virtuozitatea și definește personajul său cu o măiestrie suverană".

„Le Figaro", sub semnătura lui Jean Jacques Gautier scrie : „A fost interesant pentru noi să vedem spectacolul prezentat de Teatrul de Comedie din București cu „Rinocerii". După cum ne așteptam, românii au știut să capteze și să rețină atenția noastră, mai ales prin calitățile actorilor. Ziarul apreciază faptul că pe scenă nu apar imagini înfățișînd rinocerii. „Demonstrația este mult mai impresionantă astfel : lumea rinocerilor este auzită, bănuită peste tot, împrejur, dar nu se vede niciodată și prin aceasta omul este mai apăsat".

Vorbind despre interpretarea acțiunii, criticul de la „Le Figaro" consideră că a fost interesant de urmărit „un Berenger obosit, apoi îngrijorat, apoi nenorocit, apoi anxios, și în fine nelinișit în mod sincer, prin jocul sobru al d-lui Radu Beligan, directorul colectivului". „Marea scenă, de o deosebită intensitate dramatică, unde bietul Berenger asistă la metamorfozarea progesivă a prietenului său Jean, a fost superior interpretată de Ion Lucian, a cărui forță a reușit să transmită sălii freamătul și indispoziția pe care trebuie să le încercăm în acest moment capital al piesei".

Despre Sanda Toma, cronicarul scrie că a fost surprins de puternica personalitate artistică a acestei actrițe, care a ținut încordată atenția publicului.

Comunicatul comun al P.C.U.S. și al F.N.L. din Algeria

MOSCOVA. — La Moscova a fost dat publicității comunicatul comun al P.C.U.S. și partidului Frontului de eliberare națională din Republica Algeriană democratică și populară (F.L.N.) cu privire la vizita în Uniunea Sovietică a delegației acestui partid, condusă de Omar Ben Mahjoub, membru al C.C. al F.L.N.

În comunicat — relatează TASS — se constată că „punctele de vedere ale celor două partide au fost identice în toate problemele discutate". P.C.U.S. și F.L.N și-au reafirmat „atașamentul față de cauza păcii și politicii coexistenței pașnice între statele cu orînduiri sociale diferite, subliniind totodată că coexistența pașnică nu exclude nicidecum riposta împotriva agresiunii imperialiste". Ele au condamnat cu hotărîre „intervenția imperialismului american în Vietnamul de sud și acțiunile lui agresive împotriva R. D. Vietnam, care creează o primejdie pentru pacea generală", precum și „intervenția americană fățișă în Republica Dominicană".

P.C.U.S. și F.L.N. și-au exprimat hotărîrea de a continua lupta pentru pace și împotriva primejdiei unui război mondial, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru libertatea și independența tuturor popoarelor asuprite.

Insemnări

Premiatul

Anual, în luna mai, la Societatea scriitorilor portughezi, are loc ceremonia tradițională a decernării premiului pentru literatură, care se acordă celei mai valoroase opere beletristice.

În acest an, însă, festivitatea nu a mai putut avea loc, din pricina absenței premiatului : Luandino Vieira, laureatul pe anul 1965, este un pseudonim. Autorul nuvelei „Luanda", pe adevăratul său nume, Jose Mateus da Graca, execută o detențiune de 14 ani, în închisoarea Tarrafal din Insulele Capului Verde. El a fost condamnat la 23 iunie 1963, de către un tribunal din Angola, pentru „activitate subversivă".

Gestul Societății scriitorilor, de a decerna premiul literar unui oponent al regimului, a părut cercurilor de la Lisabona a fi la fel de „subversiv". Societatea scriitorilor, considerată pînă acum „loială", și-a pierdut dintr-o dată încrederea regimului. [illegible] cenzurii oficiale portugheze, la [illegible] adecvatei [illegible] laureatului, răbufnit în discursurile [illegible] Societății scriitorilor, de întreaga presă oficială, în frunte cu „Diario da Manha", organul partidului guvernamental Uniunea națională.

Pentru a para urmările neplăcute, a căror amenințare începuse deja să se contureze, Societatea scriitorilor și-a motivat alegerea prin argumente exclusiv literare : afirmînd că nu cunoștea indentitatea reală a autorului nuvelei premiate, a apreciat numai calitățile literare ale lucrării și faptul că autorul ei a mai fost distins în trecut cu alte cinci premii literare.

Dar precauția s-a dovedit a fi inutilă. Printr-o hotărîre guvernamentală, Societatea scriitorilor portughezi, a fost dizolvată.

V. URSU

PE SCURT

BERLIN. — Ambasadorul R. P. Române în R.D. Germană, Stelian Cleja, a oferit un cocteil în cinstea delegației de scriitori români, condusă de acad. Zaharia Stancu, care participă la întîlnirea internațională a scriitorilor de la Weimar.

La cocteil au luat parte Hans Bentzien, ministrul culturii, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe și din Ministerul Culturii, scriitori și alte personalități ale vieții culturale din R.D.G.

PARIS. — În primul său număr pe luna mai, buletinul de informații al U.N.E.S.C.O. publică un articol despre George Enescu semnat de celebrul violonist Yehudi Menuhin, în care acesta își împărtășește amintirile despre marele său maestru.

SOFIA. — La 21 mai, la Varna s-au încheiat lucrările celei de-a treia consfătuiri internaționale a redacțiilor revistelor de filozofie din țările socialiste europene.

La lucrările consfătuirii au participat reprezentanți din R.P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. S. F. Iugoslavia, R. P. Polonă, R. P. Română, R. P. Ungară și U.R.S.S.

BAKU. — La Baku a avut loc o adunare festivă consacrată înmînării Ordinului Lenin R.S.S. Azerbaidjene. Cu acest prilej, Nikolai Podgornîi, membru al Prezidiului C.C.al P.C.U.S., a rostit o cuvîntare în care a subliniat succesele obținute de popoarele Uniunii Sovietice în construcția economică și a arătat sarcinile de viitor în lumina ultimelor plenare ale C.C. al P.C.U.S.

BELGRAD. — La invitația lui A. Novotny, președintele R. S. Cehoslovace, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, secretar general al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, va face o vizită oficială în R.S. Cehoslovacă la începutul lunii iunie a.c.

ROMA. — La 22 mai, prof. dr. Luigi Solerio, care a efectuat operația de separare a celor două surori siameze, Santina și Giuseppina, a făcut presei o declarație în care a anunțat că operația a reușit și că cele două surori sînt în afara oricărui pericol. El a menționat că Santina și Giuseppina, în vîrstă de șase ani, vor rămîne încă o perioadă de timp la clinica de pediatrie a Universității, unde s-au aflat încă de la naștere, pentru a putea fi reeducate.

PE SCURT

Doar un pretext ?

● Cauzele stării de asediu din Columbia ● Puternicele demonstrații studențești ● Între liberali și conservatori...

După o îndelungată ședință de cabinet, care începută la miezul nopții s-a prelungit pînă în zorii zilei de vineri, guvernul columbian a anunțat decretarea stării de asediu pe întreg teritoriul țării. Concomitent au fost adoptate măsuri extraordinare care prevăd interzicerea manifestațiilor publice, introducerea cenzurii asupra ziarelor și posturilor de radio și interdicții de circulație în timpul nopții. Deși ca pretext au fost invocate demonstrațiile și grevele studenților columbieni care au avut loc în ultimele zile atît în capitala țării cît și în diferite orașe din provincie, măsura nu a provocat surpriză întrucît, de cîtva timp, la Bogota se vorbește cu tot mai multă insistență despre intențiile guvernului de a înăspri politica sa pe plan intern. „*În cercurile politice* — a subliniat corespondentul agenției FRANCE PRESSE — *se consideră că guvernul a profitat de situația creată de tulburările studențești pentru a pune în aplicare măsurile drastice de care se vorbea de cîteva zile și la care președintele republicii făcuse oarecari aluzii în declarațiile sale oficiale*".

Conflictul dintre studenți și autorități a izbucnit în urmă cu 12 zile cînd poliția din orașul Medellin, violînd tradiționala autonomie universitară, a pătruns în clădirile Universității Antioquia pentru a aresta pe participanții la o demonstrație împotriva intervenției S.U.A. în Republica Dominicană. Atunci 12 studenți au fost răniți și alții s-au trezit aruncați în dubele poliției. Imediat după aceea studenții din Medellin au declarat grevă cerînd demiterea rectorului Universității deoarece acesta sprijinise acțiunea poliției. Mișcarea revendicativă s-a extins cu repeziciune. Consiliile studențești din celelalte centre universitare ale țării și-au exprimat solidaritatea cu lupta studenților din Medellin, și la chemarea acestora, studenții din întreaga țară au intrat în grevă. Manifestații puternice au avut loc în orașele Bogota și Cali, soldate cu ciocniri de stradă cu polițiștii. La Bogota studenții Universității naționale și Universității libere, situată la numai cîteva zeci de metri de palatul prezidențial, au ieșit în stradă. Manifestațiile au fost urmate de incidente cu poliția în cursul cărora 12 studenți au fost răniți și peste 20 au fost arestați. Ziarul „NEW YORK HERALD TRIBUNE" apreciază că în cursul diferitelor ciocniri cu poliția de la Medellin, Bogota, Barranquilla și Bucaramanga, peste 50 de studenți au fost răniți. Totodată, continuă arestările în rîndurile liderilor organizațiilor studențești.

Dar ultimele evenimente din Columbia se înscriu în contextul mai larg al situației politice din această țară. Corespondentul din Bogota al agenției U.P.I. amintește astfel că Columbia care a avut o istorie politică sîngeroasă „*a fost zguduită de războiul civil din anul 1940, desfășurat între adepții partidelor conservator și liberal cînd au pierit aproximativ 200 000 de persoane*". „*Pînă la sfîrșit* — arată agenția — *a fost realizat un compromis între cele două partide rivale ce urmărea să ducă la instaurarea unei stabilități politice, prin noul sistem de guvernămînt, ambele partide primind un număr egal de locuri în parlament și în guvern*". Președinții, care sînt aleși pe o perioadă de patru ani, se schimbă alternativ între liberali și conservatori. Actualul președinte, Guillermo Leon Valencia, reprezentant al partidului conservator, a fost ales în anul 1962.

În ultimele săptămîni, la Bogota au apărut semnele unor serioase disensiuni între liberali și conservatori. Observatorii politici au remarcat astfel anunțarea de către Carlos Lleras Restrepo, a renunțării sale la candidatura prezidențială din partea partidului liberal. Or, potrivit acordului realizat între cele două partide, acum venea rîndul unui președinte liberal. Această știre a dus la convocarea de urgență la palatul prezidențial a ministrului de război, generalul Gabriel Rebeiz Pizzaro, și a comandanților forțelor armate columbiene. Deși, la terminarea consfătuirii, generalul Rebeiz a declarat că „a fost reafirmat cu acest prilej sprijinul față de președinte" ziarele din Bogota au început să publice informații cu privire la posibilitatea unei lovituri militare de stat. La toate acestea, s-a adăugat declarația președintelui Valencia care a făcut cunoscută hotărîrea sa de a demisiona „în folosul interesului național". El a ținut însă să precizeze că nu va face niciodată aceasta „sub presiuni politice". În felul acesta, în cercurile observatorilor politici din Bogota, capătă tot mai mult sprijin ideea că decretarea stării de asediu nu urmărește în realitate altceva decît să permită actualului guvern să se pregătească pentru a face față unor eventuale încercări de lovitură de stat. Evenimentele viitoare vor dovedi dacă aceste păreri au fost întemeiate.

I. RETEGAN

În timpul ciocnirii dintre polițiști și studenți la Bogota
Telefoto U.P.I.

Un președinte sub interdicție

Kasavubu l-a subapreciat pe Chombe. Greșeală gravă care i-a dat peste cap un plan plin de speranțe.

Președintele congolez era hotărît să marcheze puncte în hărțuiala deținătorilor puterii de la Leopoldville. El și-a anunțat intenția de a întreprinde zilele acestea o călătorie în 8 regiuni ale țării. Scopul acestui turneu era, evident, recrutarea de adepți pentru a nu fi handicapat de Chombe care a „acționat" în acest sens în respectivele regiuni în ultima lună. Jocul era prea străveziu pentru un asemenea as în trageri pe sfoară ca Chombe. Premierul a acționat într-o manieră forte și eficace. Vineri s-a anunțat în capitala congoleză că Kasavubu va fi însoțit în călătoria proiectată de ministrul de interne Munongo, unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui Chombe. S-a precizat, de asemenea, că misiunea lui Munongo va fi aceea de a veghea ca „președintele să nu întreprindă măsuri care ar dăuna guvernului congolez" Cu o asemenea escortă calificată, Kasavubu va putea să-și satisfacă cel mult veleități turistice (deși, desigur, numai de turism nu-i arde acum). În orice caz, va avea, probabil, destul timp să mediteze la una din „originalitățile" sistemului de guvernămînt tip Leopoldville: un președinte pus sub interdicție de... primul ministru.

E. R.

Instabilitatea cronică de la Saigon

Vietnamul de sud trăiește atmosfera „tradițională" a loviturilor de stat. În mod oficial s-a anunțat eșuarea unei tentative de răsturnare a guvernului „civil" de la Saigon. Primele declarații făcute în cadrul obișnuitelor conferințe de presă care au loc după asemenea evenimente, au readus în scenă pe binecunoscutul general Nguyen Kao Ky, comandantul aviației sud-vietnameze, devenit după căderea generalului Khanh „omul forte în armata sud-vietnameză".

În evenimentele care au avut loc la Saigon, în ultimele 24 de ore, importante nu sînt nominalizările sau enunțarea faptelor privind pregătirea și dejucarea loviturii de stat. De această dată, agențiile de presă și ziarele occidentale au fost mult mai sgîrcite ca de obicei în ceea ce privește orientarea și direcția pe care au vrut s-o imprime vieții din Vietnamul de sud organizatorii noii lovituri de stat. După cît se pare eroziunile care au loc în viața politică din Vietnamul de sud au determinat deplasări tot mai importante spre tabăra acelora care luptă împotriva regimului marionetă de la Saigon. Este de presupus că noua lovitură de stat care, potrivit unor corespondenți prezenți la Saigon, avea drept scop **„să-i răstoarne pe generalii-politicieni"**, își propunea obiective oarecum deosebite de cele ale vîrfurilor armatei sud-vietnameze.

Ambasadorul american în Vietnamul de sud, Maxwell Taylor, și-a contramandat plecarea la baza din Da Nang, din cauza evenimentelor care au avut loc la Saigon. În cercurile americane din capitala sud-vietnameză s-a manifestat o **„puternică surprindere"** (ASSOCIATED PRESS), în legătură cu intenția de răsturnare a guvernului Quat. Într-un fel revine în discuție problema principală a situației din Vietnamul de sud și anume cronica instabilitate politică a regimului de la Saigon. O retrospectivă a declarațiilor făcute din sursă americană, în ultimele luni, relevau cu multă consecvență dorința de a vedea instaurat un guvern stabil. Generalul Khanh a fost eliminat pentru că se spunea atunci **„pasiunea este ațîțată în rîndul militarilor"** („NEW YORK TIMES") ; acțiunile agresive împotriva R. D. Vietnam și angajarea militară tot mai pronunțată în Vietnamul de sud au fost și ele apreciate chiar de către comentatori de tipul lui Alsop ca **„remedii eficiente"** pentru distragerea atenției de la ceea ce se întîmplă în Vietnamul de sud.

Dar, toate aceste mijloace nu s-au dovedit de loc la înălțime. Lupta populației din Vietnamul de sud împotriva războiului nedeclarat, desfășurat de trupele guvernamentale sud-vietnameze și de forțele armate americane, a luat și ea o amploare tot mai mare. Chiar în anumite cercuri ale armatei sud-vietnameze a sporit nemulțumirea față de acțiunile generale ale politicii americare și ale așa-numitului guvern civil de la Saigon, neînvestit cu nici un sprijin din partea opiniei publice, discreditat și condamnat pentru politica sa anti-națională.

După eșuarea loviturii de stat a survenit un fapt care aruncă totuși o anumită lumină asupra celor ce s-au petrecut în capitală din Vietnamul de sud. La Saigon s-a anunțat editarea unui proiect de constituție care ar urma să fie supus în „viitorul imediat" aprobării „diferitelor sectoare ale opiniei publice, ca și Consiliului național legislativ". Se vorbește chiar și despre organizarea unui referendum pe marginea noului proiect de constituție. Anunțarea acestui proiect **„a provocat nedumerire"** — transmitea din Saigon corespondentul Agenției FRANCE PRESSE. Nimic nu lăsa să se întrevadă o asemenea eventualitate. În fond, în luna septembrie a anului trecut se anunțase același lucru, ca pînă la urmă să se promulge a „cartă provizorie" de către așa-numitul „Înalt Consiliul național", dizolvat la rîndul său două luni după aceea de către conducătorii militari.

Este mai mult decît evident că noul „act generos" de la Saigon înseamnă practic o încercare de a împiedica extinderea nemulțumirii populare, o nouă manevră demagogică menită să distragă atenția de la principalele probleme ale situației din Vietnamul de sud.

Alți observatori politici sînt de părere că tentativa loviturii de stat de la Saigon ar putea servi drept pretext pentru o lărgire și mai mare a amestecului american în Vietnamul de sud. La Washington se vorbește despre examinarea în curs a unei hotărîri de a folosi unități combatante americane în luptele împotriva forțelor patriotice. **„Hotărîrea de a folosi soldații noștri într-un război deschis împotriva Vietcongului este pe cale de a fi cîntărită"** — se anunță din capitala americană.

Evenimentele din Vietnamul de sud confirmă menținerea eternului cerc vicios în care „soluțiile forte" se dovedesc totalmente ineficace pentru învingerea luptei largi a maselor populare împotriva amestecului străin.

S. VERONA

R. P. POLONĂ : La Palatul culturii și științei din Varșovia a avut loc de curînd deschiderea celui de-al 10-lea Tîrg internațional al cărții. Țara noastră participă cu trei standuri, prezentate de „Cartimex", Editura Academiei R.P. Române și Centrala editurilor și difuzării cărții. În fotografie : Aspect de la un stand al R.P. Române

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA : București, Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".